

PREVZEMANJE IN UVELJAVLJANJE ODGOVORNOSTI – KAJ JE ŽE TO?

Javno mnenje o skorumpiranosti politikov in odgovornih oseb v javnem in zasebnem sektorju na eni ter ne-uspešnost delovanja države pri preprečevanju in odkrivanju korupcije na drugi strani, je alarmantno. Razširjenost tega mnenja očitno izraža visoko stopnjo nezaupanja ljudi v politike ter uradne in odgovorne osebe javnega in zasebnega sektorja, hkrati pa nezaupanje v učinkovitost delovanja organov, ki so dolžni ali celo ustanovljeni prav za odpravljanje in omejevanje korupcijskih tveganj oziroma preprečevanje, odkrivanje in kazensko preganjanje korupcije.

Država oziroma njeni organi pa smo v resnici ljudje – politiki, javni uslužbenci, uradne osebe, odgovorne osebe v gospodarstvu ... Zato je pomembno krepiti zavedanje in spoznanje, da je uspešnost politike, države in gospodarstva odvisna predvsem od tega, koliko zaupanja vrednih ljudi zaseda vodilne položaje. Njihova poštenost, sposobnost in odgovornost so garanti, ki opravičujejo zaupanje in zagotavljajo realnost pričakovanja, da se v primeru korupcijskih tveganj in neetičnih ravnanj odzivajo

takoj, pogumno, predvsem pa resno, odgovorno in odločno.

Nesposobnost ali bolje rečeno očitna nezmožnost odgovornih, da v posameznih neetičnih, nezakonitih ali celo kaznivih ravnanjih ne prepoznajo nevarnosti za dejansko izgubo zaupanja in posledično manjšo učinkovitost organov, ki jih vodijo, je zaskrbljujoča. Hkrati pa kaže, da jim je skrb za lastni ugled in zasebni interes pomembnejša od skrbi za javni interes, ugled in učinkovitost delovanja organizacij, ki jih vodijo, oziroma političnih strank, ki jim pripadajo.

Z neodzivnostjo, izogibanjem ali celo zavračanjem uradnih dejanj in postopkov, ki jih vodijo organi lastne države, ter neujeljavljanjem odgovornosti za zakonsko nedopustna in moralno nesprejemljiva ravnanja rušijo ideje o poštenosti, pravičnosti in dolžnosti ter jih nadomeščajo s tistimi o dveh pravnih državah in privilegiranosti elit – da se nekaterim ne glede na to, kaj zgrešijo, ne more zgoditi nič. Te ideje pa so za učinkovito delovanje pravne in socialne države z učinkovitim političnim

sistemom ter za zaupanje vanjo pogubne.

Ta strahotna neodzivnost in nesposobnost sprejemanja in uveljavljanja politične, moralne in etične odgovornosti za svoja ravnanja, ravnanja svojih političnih kolegov ali podrejenih sodelavcev ter zatekanje pod okrilje domneve nedolžnosti do pravnomočno ugotovljene krivde sta lahko za kakovost življenja v naši družbi usodna. Zato je ne samo zakonska, ampak tudi moralna dolžnost vseh v javnem sektorju, vključno z javnostjo, da si prizadevamo uveljavljati ničelno stopnjo tolerance nesprejemanja, neujeljavljanja in zavračanja politične in moralne odgovornosti. Kolikor bolj bomo pri tem uspešni, toliko manj neusposobljenih, neodgovornih in zaupanja nevrednih ljudi bomo imeli na vodilnih položajih v politiki, javni upravi in gospodarstvu. To pa hkrati zagotavlja tudi tako potrebne manjkajoče pogoje in garancijo za uspešnejše delovanje institucij države, gospodarstva ter izboljšanje kakovosti življenja in bivanja.

Darko Stare

Polona Kralj, OŠ Belokranjskega odreda Semič, Semič

»Bodi pošten!«

KAZALO

- 📖 Tema meseca – Eurobarometer: Vedno več korupcije terja hitre ukrepe na vseh ravneh str. 2
- 📖 Odvetniki – lobisti str. 4
- 📖 Ugotovitve KPK v konkretnem primeru – postopek izročitve tujega državljana str. 4
- 📖 KPK Vladi RS in AUKN posredovala Vmesne ugotovitve in stališče v zvezi s TEŠ 6 str. 4
- 📖 Supervizor v ožjem izboru za nagrado Združenih narodov s področja odličnosti v javni upravi str. 5
- 📖 KPK zaključila verificiranje prejetih poročil o premoženjskem stanju str. 5
- 📖 Letno srečanje o preprečevanju korupcije v EU 2012 str. 5
- 📖 Predstavitev izsledkov analize in ocene NIS str. 5
- 📖 Napovednik str. 6
- 📖 Komisija v številkah str. 7
- 📖 Koledar obveznosti str. 7

PRIJAVI SE NA NOVICE

na našem e-naslovu:
<https://www.kpk-rs.si/sl/prijava-na-novice-in-KPK-Vestnik>

Malorum poena praesidium est bonis.

Kaznovanje slabih je varstvo dobrih.

(Publilius Syrus, Sententiae)

EUROBAROMETER: VEDNO VEČ KORUPCIJE TERJA HITRE UKREPE NA VSEH RAVNEH

Sredi februarja so bile evropska kot tudi nacionalne javnosti držav članic Evropske unije (EU) soočene z zaskrbljujočimi rezultati Eurobarometra, ki je v tokratni raziskavi javnega mnenja izmeril klimo na področju dojemanja razsežnosti korupcije. Rezultati poročila dodatno potrjujejo, da je korupcija sistemski problem posameznih držav kot tudi celotne Evrope.

S tem je prvi korak, priznanje, da na področju boja proti korupciji kot sistemskemu problemu v preteklosti ni bilo storjenega dovolj, narejen. Dodaten korak je napovedala evropska komisarka za notranje zadeve Cecilie Malmström s izjavo, da bo bolj sistematičen pristop k omejevanju korupcije ena evropskih prioritet letošnjega in prihajajočih let, da pa bo za to potrebna vztrajnost in zavezanost na vseh ravneh. »Korupcija uničuje državo od znotraj, saj spodkopava zaupanje v demokratične institucije ter tako zmanjšuje odgovornost političnega vodstva in prinaša koristi organiziranim kriminalnim združbam. Korupcijo je mogoče uspešno preprečevati le, če so temu trdno zavezani voditelji in nosilci odločanja na vseh ravneh,« opozarja Malmströмова.

Tokratna raziskava Eurobarometer, ki sicer nastaja pod okriljem Evropske komisije, je bila izvedena septembra 2011 v 27 državah članicah EU. V njej so merili percepcijo korupcije v posameznih državah (lokalno, regionalno, državno) in na ravni celotne EU. V Sloveniji so podatke o dojemanju korupcije pridobili na vzorcu 1024 odgovorov.

Korupcija se po mnenju večine Evropejcev povečuje

Izsledki Eurobarometra kažejo, da je po mnenju Evropejcev korupcija še vedno ena glavnih težav v državah EU, v zadnjih treh letih pa naj bi se celo povečala. Tako je prepričanih skoraj tri četrtine Evropejcev, ki verjamejo, da je korupcija prisotna na vseh ravneh oblasti. Celo več – kar osem odstotkov vprašanih navaja, da se je v preteklem letu od njih pričakovalo plačilo pod-

kupnine.

Raziskava ugotavlja, da:

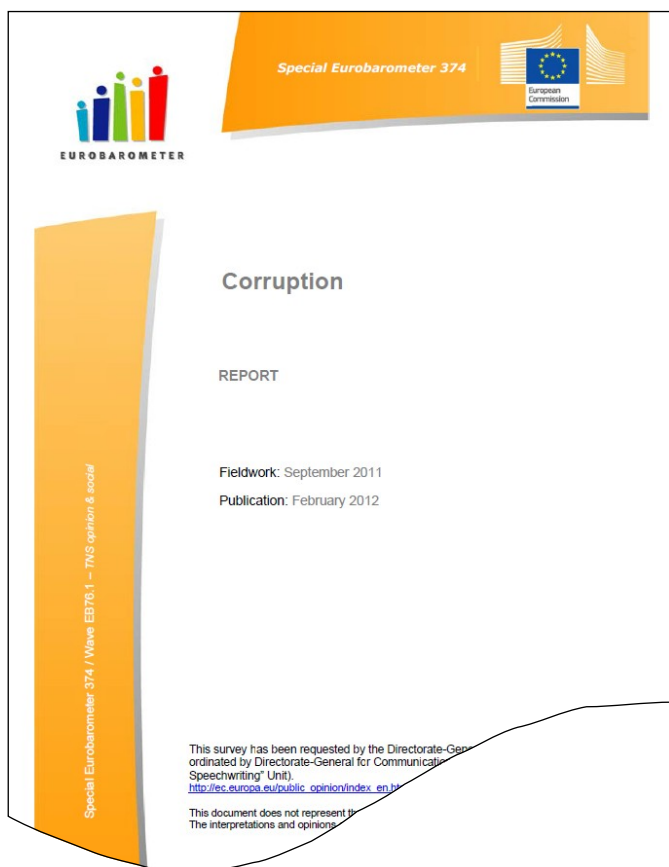
- skoraj polovica Evropejcev (47 %) meni, da se je raven korupcije v njihovi državi v zadnjih treh letih povečala;
- večina Evropejcev meni, da korupcija obstaja v okviru lokalnih (76 %), regionalnih (75 %) in nacionalnih (79 %) institucij;
- Vprašani menijo, da prihaja do podkupovanja in zlorabe moči na vseh področjih javnih služb. Tako ravnanje najpogosteje pripisujejo nacionalnim politikom (57 %) in uradnikom, odgovornim za oddajo javnih naročil (47 %);
- 40 % Evropejcev meni, da prispeva h korupciji tudi prevelika povezanost gospodarstva in politike. Pomembna dejavnika sta tudi neukrepanje politikov (36 %) in premajhna preglednost porabe javnih sredstev (33 %);
- večina vprašanih (68 %) meni, da financiranje političnih strank ni dovolj pregledno in nadzorovano;
- večina Evropejcev (70 %) meni, da se korupciji ni mogoče izogniti in da je vedno obstajala. Dve tretjini (67 %) menita, da je korupcija sestavni del poslovne kulture njihove države;
- večina Evropejcev (67 %) zanika, da bi se sami srečevali s korupcijo. Le majhen delež vprašanih (29 %) trdi, da imajo opravka z njo, še manj (8 %) pa je takih, ki so se v preteklem letu znašli v položaju, da se je od njih pričakovalo plačilo podkupnine;
- če bi v povezavi s korupcijo potrebovali pomoč, bi največ vprašanih zaupalo policiji (42 %) in sodstvu (41 %), najmanj pa političnim predstavnikom (6 %).

Problem korupcije v Sloveniji je resen in realen – žal se je v preteklosti o tem zgolj politiziralo skozi posamezne afere, šele s sedanjo krizo pa prihaja v zavest priznanje o njegovi razsežnosti. Je posledica specifičnosti slovenske tranzicije in zgodovinskih okoliščin, pa tudi slovenske majhnosti, v kateri je konflikt interesov danost. Korupcija je običajno posledica in ne vzrok določenega stanja, razširja se toliko bolj, kot je šibek imunski sistem družbe in države. Imunski sistem družbe pa predstavljajo institucije pravne države – te so šibke tako institucionalno, kot pogosto tudi zakonodajno. K temu je potrebno dodati prakso, ki se je razvila v Sloveniji in po kateri ne priznavamo več nobene odgovornosti, razen morebiti kazenske.

Slovenija med evropskimi državami nobena izjema, celo nasprotno

Z vidika Slovenije pa je najnovejše poročilo Eurobarometra še dodatno zaskrbljujoče in prav gotovo ne prispeva k zvišanju ugleda naše države. Po večini kazalnikov se namreč nahajamo na spodnjem delu lestvice, v družbi drugih bivših socialističnih držav in držav t. i. južne Evrope, ponekod pa smo v primerjavi z dojemanjem korupcije v preostalih evropskih državah povsem na dnu oziroma je odstotek prepričanih o njeni močni razvejanosti v Sloveniji občutno višji kot drugod.

- 95 % vprašanih Slovencev je prepričanih, da je pri nas korupcija velik problem, kar Slovenijo postavlja ob bok Bolgariji. Več tako mislečih je le v štirih evropskih državah – v Grčiji, na Portugalskem, Cipru, Madžarskem in Romuniji, najmanj pa v skandinavskih državah.
- 74 % vprašanih mni, da se je stopnja korupcije v Sloveniji v

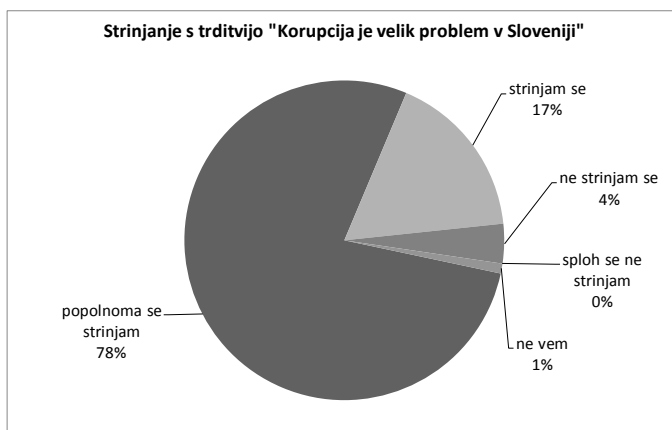
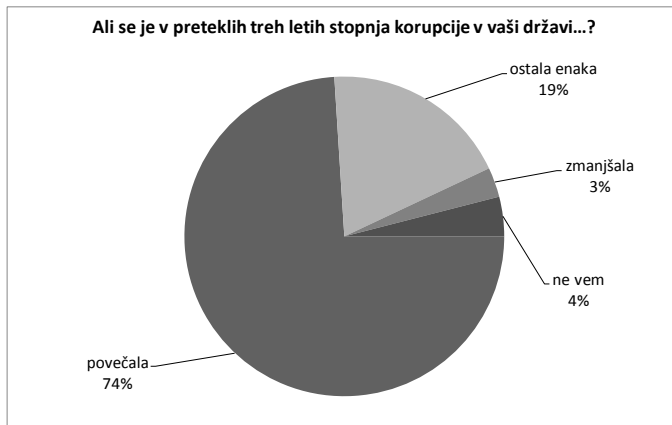
EUROBAROMETER: VEDNO VEČ KORUPCIJE TERJA HITRE UKREPE NA VSEH RAVNEH

zadnjih treh letih povečala. Z najvišjim izmerjenim odstotkom med anketiranimi državami članicami EU Slovenijo ta rezultat postavlja na prvo mesto. Pri tem je zaznan izjemen porast prepričanja o prisotnosti korupcije v povezavi s politiko na vseh nivojih oblasti (nacionalno, regionalno in lokalno).

- 83 % vprašanih meni, da »domači« politiki na državni ravni jemljejo podkupnine in zlorablajo položaj. To je največ med vsemi članicami EU in pomeni 14% porast od zadnjega merjenja pred tremi leti.
- 91 % vprašanih je prepričanih, da je vlada v boju proti korupciji neučinkovita, na drugem mestu s štirimi odstotki manj nam sledijo Češka (87 %), Grčija (86 %), Latvija (85 %) in Litva (81 %).
- 85 % vprašanih meni, da pri nas nimamo zadostnega nadzora in transparentnega financiranja političnih strank, kar nas za Grčijo (91 %) uvršča na drugo mesto.

Obeti za Slovenijo? Preprostih rešitev ni. Potrebno je resno in odgovorno delo, potrebni so ustrezni zakonodajni in materialni pogoji za delo nadzornih institucij. In potrebno je resno oceniti, kje obstajajo največja korupcijska tveganja in jih ustrezno omejevati – ne zgolj z represivnimi, ampak tudi s preventivnimi ukrepi. Taka so na primer javna naročila, ki bi jih morali sistematično in resno reformirati, tako je področje upravljanja s podjetji v večinski državni lasti, ki zahteva temeljito drugačen pristop, več transparentnosti in dosledno izvajanje odgovornosti poslovnih ter nadzornih organov, tako je področje lokalne samouprave in poslovanje z zemljišči. Vsi ti problemi so obvladljivi, dobre prakse dostopne v drugih državah in priporočilih OECD-ja ter Sveta Evrope – samo resno in sistematično se jih je potrebno lotiti.

Pri tem je potrebno upoštevati, da raziskava Eurobarometer meri percepcijo – torej ponuja odgovor, kako vprašani dojemajo korupcijo, in ne pomeni nujno dejanske stopnje korupcije v posamezni državi. Vsekakor pa je pomemben pokazatelj, kako razširjenost korupcije dojemajo državljani posameznih držav na nacionalni ravni oziroma na ravni EU. S tem kaže stopnjo nezaupanja tako v politiko kot v delovanje institucij pravne države. Ali drugače – da nas na tem področju čaka še veliko dela.

Junija lani je Evropska komisija sprejela protikorupcijski sveženj, v katerem je pozvala k večji osredotočenosti na korupcijo pri vseh ustreznih politikah EU (glej [IP/11/678](#) in [MEMO/11/376](#)). Vzpostavila je tudi poseben mehanizem EU za spremljanje in ocenjevanje, in sicer t. i. poročilo o boju proti korupciji, ki bo omogočalo jasen pregled nad stanjem na področju preprečevanja korupcije v vseh 27 državah članicah EU. Prvo poročilo se načrtuje za leto 2013.

Komisija bo kmalu predložila dodatne zakonodajne predloge, predvsem o zaplembi premoženja storilcev kaznivih dejanj, reformi predpisov o javnem naročanju, naprednejših statističnih podatkih o kriminaliteti in strožji politiki na področju boja proti goljufijam na evropski ravni.

(vir: sporočilo za medije Evropske komisije, 15. 2. 2012)

Odvetniki – lobisti

Ljubljana – V eni preteklih številčk revije *Odvetnik* je bil objavljen prispevek mag. Gregorja Velkaverha »Odvetnik v registru lobistov?«. Vlogi odvetništva in integriteti odvetniške dejavnosti primerno zavrača tezo, da je »meja med lobiranjem in korupcijo zelo tanka«. Ker se pri tem sklicuje tudi na določbe Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK), je njegovo stališče utemeljeno, saj je lobiranje, ki poteka v skladu s pravom in poklicno etiko, prav tako pomembna in častna dejavnost.

Na začetku je treba poudariti, da dejavnost lobiranja pri nas ni celovito urejena. ZIntPK določa le pogoje in nadzor lobiran-

Najpogostejše situacije, ko odvetnik nastopa v vlogi lobista

Odvetnik pisno ali osebno vzpostavi stik s poslancem ali drugim javnim funkcionarjem z namenom, da neposredno, nejavno vpliva na odločanje o pripravi, obravnavi in sprejemanju predloga zakona ali drugega splošnega predpisa oziroma akta, pri čemer zastopa interese določene interesne organizacije, ki ga je najela in pooblastila s tem namenom.

V vseh navedenih različicah odvetnik nastopa v vlogi lobista, ker gre za nejavni stik z namenom vplivanja na odločanje o zadevah javnega pomena v korist odvetnikovega klienta. Pri tem ima odvetnik dolžnost ravnati v skladu z določbami ZIntPK o nadzoru lobiranja. Na drugi strani je javni funkcionar, s katerim je vzpostavil stik, dolžan v obliki zapisa o tem poročati svojemu nadrejenemu in komisiji v roku treh dni, kot to določa drugi odstavek 68. člena ZIntPK, hkrati pa je dolžan zavrniti sodelovanje z neregistriranim lobistom in ga v roku desetih dni prijaviti komisiji v skladu s prvim odstavkom 71. člena ZIntPK. Komisija po 13. alineji prvega odstavka 77. člena ZIntPK v takšnem primeru uvede prekrškovni postopek.

V kolikor se odvetnik z istim namenom udeleži javne razprave ali seje delovnega telesa Državnega zbora, pa ne moremo govoriti o lobiranju, ker je z javnostjo seje izključeno »nejavno vplivanje« kot pglavitni zakonski znak lobiranja. Z javnostjo seje je tako uresničen namen zakonodajalca, da je odločanje v zadevah javnega pomena transparentno.

ja, ob upoštevanju strateških ciljev zakonodajalca: krepitev pravne države, integritete, transparentnosti in odgovornosti v javnem sektorju za učinkovito preprečevanje korupcije.

Stališče Odvetniške zbornice Slovenije, s katerim v uvodoma omenjenem prispevku polemizira mag. Velkaverh, da bi lahko vpis odvetnikov v register lobistov škodoval ugledu odvetniškega poklica, je zato pretirano in neutemeljeno. Dokaz, da je vpis odvetnika v register lobistov, kadar nastopa v vlogi lobista, obveznost, ki ne škoduje, ampak kvečjemu krepí ugled odvetništva, ker s tem služi kot zgled spoštovanja prava, je tudi ureditev obveznosti registracije po določbah Evropskega parlamenta in Evropske komisije o lobiranju.

Pri postopkih, v katerih odvetnik nastopa v mandatnem razmerju s stranko oziroma po njenem pooblastilu, seveda ni mogoče govoriti o lobiranju, saj v tem razmerju opravlja posamezna dejanja v imenu in po pooblastilu stranke (v mejah zakona). Dejstvo pa je, da odvetniki po naravi stvari občasno ali trajno vzdržujejo tudi lobistične stike in delujejo kot lobisti. Če gre za kratkotrajne in redke stike, ki so nekje na meji med odvetniško dejavnostjo in lobiranjem, se je načeloma mogoče strinjati, da v takih situacijah ne kaže *a priori* posegati po neživljenjskih ukrepih, ampak je treba razumno tehtati od primera do primera.

Ko odvetnik lobistične stike pogosto vzpostavlja in jih vzdržuje, pred tem pa ne poskrbi za vpis v register lobistov, kot to določa ZIntPK, je to ne samo problem, ki odpira vprašanje spoštovanja pravnih predpisov in kodeksa odvetniške etike, ampak tudi znamenje kršitev ZIntPK, za katero je v 77. členu predpisana globa od 400 do 1.200 evrov. V takšnih primerih je namreč meja med odvetništvom in lobiranjem povsem jasna in preprosto določljiva.

Ne nazadnje, če odvetnik poleg odvetniške želi opravljati tudi lobistično dejavnost, je to njegova pravica, hkrati pa ima zakonsko dolžnost vpisa v register lobistov ter spoštovanja pravnih in etičnih pravil tudi na tem področju. Dobremu odvetniku to ne more povzročati težav, kvečjemu je lahko lobistična dejavnost le še dodaten izziv in spodbuda pri uveljavljanju etike ter prava na obeh poklicnih področjih. Med odvetniško in lobistično dejavnostjo torej ni konfliktov, če potekata v skladu s predpisi in poklicno etiko. Zato ni prav nobenega razloga, da ne bi mogel biti dober odvetnik v obeh vlogah uspešna in spoštovanja vredna oseba.

Ugotovitve KPK v konkretnem primeru – postopek izročitve tujega državljana

Ljubljana – Komisija za preprečevanje korupcije je 23. februarja 2012 objavila Ugotovitve v konkretnem primeru v zvezi s sumom korupcije nekdanjega ministra za pravosodje dr. Lovra Šturma v postopku izročitve osebe tuji državi.

Komisija je dr. Lovru Šturmu posredovala osnutek ugotovitev, obravnavana oseba pa je v zakonskem roku posredovala svoj odgovor. Na podlagi tega je Senat komisije na seji 2. februarja 2012 sprejel Zaključne ugotovitve v konkretnem primeru, ki so skupaj z odgovorom obravnavane osebe objavljene na spletnih straneh komisije v rubriki [Odločitve in mnenja komisije](#).

KPK Vladi RS in AUKN posredovala Vmesne ugotovitve in stališče v zvezi s TEŠ 6

Ljubljana – Komisija za preprečevanje korupcije je 20. februarja 2012 Vladi RS in Agenciji za upravljanje kapitalskih naložb (AUKN) posredovala Vmesne ugotovitve in stališče v zvezi s projektom Blok 6 – Termoelektrarna Šoštanj. Da Vlada RS in druge pristojne organe obvesti o doslej ugotovljenih dejstvih in zaznavah v zvezi s TEŠ 6, se je komisija odločila iz naslednjih razlogov:

- ker je nujno, da Vlada RS zagotovi, da pristojna ministrstva oziroma organi sprejmejo in argumentirajo odločitve, s katerimi se odlašajo vrsto let, čeprav so po mnenju komisije ključne za zakonito in transparentno izvedbo projekta ter razpolaganje z obsegom javnih sredstev, kot je predviden v primeru TEŠ 6;
- ker je nujno, da se Vlada RS, pristojna ministrstva in AUKN opredelijo do ugotovitev obstoječih revizij projekta in sprejmejo ustrezne ukrepe za sanacijo ugotovljenih nepravilnosti ter zmanjševanje tveganj za njihovo ponovitev;
- ker komisija (brez ugotavljanja individualne odgovornosti – za to po starem ZPKor, po katerem poteka postopek, ni pristojna) nedvoumno ugotavlja, da je bil projekt, če upoštevamo izjemno velike vložke javnega denarja in s tem povezana korupcijska tveganja ter tveganja za smotno porabo javnih sredstev, zasnovan in izveden netransparentno, ob pomanjkljivem nadzoru ter obremenjen s političnimi in lobističnimi vplivi, zaradi česar so bila in so še v povezavi s projektom podana visoka tveganja za korupcijo ter nasprotje interesov.

Osrednji namen poročila je predvsem opozoriti in pristojne pozvati, da mora morebitna odločitev o nadaljevanju projekta TEŠ 6 vsebovati tako ukrepe za odpravo preteklih večjih in manjših nepravilnosti, kot tudi vzpostaviti dodatne mehanizme, ki bodo zagotavljali ustrezno spremljanje, nadzor, dosledno transparentnost in izogibanje nasprotju interesov pri nadaljnjem izvajanju projekta.

V dokumentu, ki ga je komisija posredovala pristojnim organom, so podrobneje opisane njene ugotovitve, vključno s sumi kaznivih dejanj, nasprotja interesov, kršitve regulacije s področja lobiranja, neodzivnost določenih državnih organov in ostalo.

Supervizor v ožjem izboru za nagrado Združenih narodov s področja odličnosti v javni upravi

New York – Supervizor se je uvrstil v ožji izbor nominirancev za najbolj prestižno mednarodno priznanje za odličnost javne uprave (*United Nations Public Service Award*, UNPSA), ki ga podeljujejo Združeni narodi.

Aplikacija Supervizor tekmuje v kategoriji »Preprečevanje in boj proti korupciji v državni upravi«. Gre za kategorijo, ki spodbuja višje standarde ravnanja v javnem sektorju in večjo ozaveščenost o pomenu boja proti korupciji, s poudarkom na dobrih praksah in spodbujanjem odličnosti ter ustvarjalnosti v boju proti korupciji.

Zmagovalci letošnjega natečaja bodo znani maja 2012, sklepní dogodek s podelitvijo priznanj najboljšim projektom pa bo potekal na sedežu Združenih narodov v New Yorku, 23. junija 2012, na dan javne službe Združenih narodov.

KPK zaključila verificiranje prejetih poročil o premoženjskem stanju

Ljubljana – S koncem januarja se je iztekel rok za poročanje o premoženjskem stanju, ki po Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije zavezuje skoraj 10.000 zavezancev. Komisija za preprečevanje korupcije je konec februarja zaključila verificiranje izpolnjenih obrazcev z odčitavanjem črtne kode in vnašanjem v skupno evidenco. Na ta način je komisija prvič po osmih

letih na enem mestu združila celovite in točne podatke o premoženjskem stanju zavezancev v elektronski obliki.

Vsak zavezanec je podatke o premoženju oddal prek e-obrazca, ti pa so se v šifrirani obliki shranili v informacijski sistem komisije. Pri tem je bil nujen pogoj za veljavnost obrazca osebna overitev oziroma podpis zavezanca, bodisi elektronsko z e-podpisom, bodisi ročno.

Komisija je tovrsten sistem oddaje podatkov o premoženjskem stanju zavezancev vzpostavila ob upoštevanju zakonitosti in najvišje stopnje informacijske varnosti posredovanih podatkov.

Nov sistem, za razliko od preteklosti, ko se je podatke iz obrazcev pretipkavalo, omogoča več kot 90% prihranek časa, podatki pa so overjeni in v elektronski obliki – zato so zanesljivi in uporabni pri izvajanju nadzora. Prav tako sistem onemogoča oziroma zelo otežuje kakršnekoli manipulacije ali posege tako morebitnim zunanjim »napadalcem«, kot tudi zaposlenim na komisiji. V skupno bazo je vpisan 8101 obrazec. Trenutno se izvajajo analize vnešenih podatkov, ki bodo v začetku marca predstavljeni javnosti.

Letno srečanje o preprečevanju korupcije v EU 2012

Trier – 16. in 17. februarja 2012 je na Evropski raziskovalni akademiji v Trierju potekalo 6. letno srečanje na temo preprečevanja korupcije v Evropski uniji (EU). Tema letošnjega srečanja je bila zaščita finančnih interesov EU s poudarkom na vlogi zunanje in notranje revizije ter forenzičnega računovodstva.

Konferenca, ki je izhajala iz ugotovitve, da boj proti goljufijam in korupciji na evropski ravni ni dovolj učinkovit, je bila razdeljena v štiri sklope oziroma sekcije. Prva se je ukvarjala z mednarodnimi in evropskimi ocenjevalnimi mehanizmi ter standardi, ostale tri pa so bile osredotočene na različne teoretične in praktične vidike pomena revizije in forenzičnega računovodstva pri odkrivanju ter preiskovanju, pa tudi preprečevanju goljufij v škodo evropskega proračuna.

Kot predavatelji in razpravljavci so sodelovali strokovnjaki iz OLAF, GRECO, Evropske komisije, Evropskega računskega sodišča in iz zasebnega sektorja (revizijskih hiš in odvetništva). Konferenca je med drugim izpostavila problem pomanjkanja javnega interesa oziroma interesa nacionalnih tožilstev in sodišč za obravnavo goljufij, ki prizadenejo finančne interese EU oziroma velike razlike med prizadevanstvom organov v različnih državah članicah, ko gre za obravnavo goljufij v škodo EU, problem pomanjkanja usposobljenih tožilcev in sodnikov, ki bi bili specializirani za pregon in sojenje v primerih goljufij, ki prizadevajo finančne interese EU, pa tudi problem šibkih možnosti nadzora nad donacijami EU, danimi državam v razvoju, v katerih je preiskovanje morebitnih goljufij zelo zapleteno iz tehničnih, pravnih in političnih razlogov.

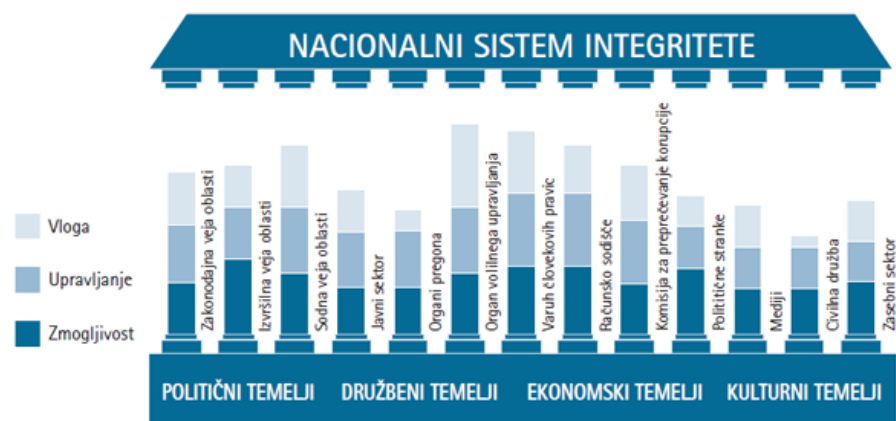
Prav tako je bilo poudarjeno, da je pri zaščiti finančnih interesov EU zelo pomembno konstruktivno delovanje sodišč, ki so tista, ki v končni fazi zagotavljajo učinkovitost sistema.

Konferenca je s posrečeno izbiro predavateljev in razpravljavcev iz javnega in zasebnega sektorja ter z ustrezno tematsko zasnovano, ki je tekla od splošnega k posebnemu oziroma od teoretičnega k praktičnemu ponudila veliko uporabnih in zanimivih informacij ter opozorila na prave stvari; ostaja pa dejstvo, da je svet velik in raznolik, korupcija pa prilagodljiva in trdoživa.

Predstavitev izsledkov analize in ocene NIS

Ljubljana – Društvo Integriteta / Transparency International Slovenia je 28. februarja 2012 predstavilo rezultate raziskave Nacionalni sistem integritete (NIS), s katero so ocenjevali integriteto, transparentnost ter odgovornost 13 ključnih institucij in organizacij javnega in zasebnega sektorja ter njihovo medsebojno sodelovanje. Na dogodku je sodeloval tudi predsednik Komisije za preprečevanje korupcije Goran Klemenčič.

13 stebrov Nacionalnega sistema integritete. Vir: Društvo Integriteta

Gre za prvi celostni vpogled v zakonodajo in praktično delovanje političnih strank, organov pregona, javnega in zasebnega sektorja, zakonodajne, izvršilne in sodne veje oblasti, medijev, civilne družbe, organa volilnega upravljanja, Varuha človekovih pravic, Računskega sodišča in Komisije za preprečevanje korupcije. Od njihove vloge in učinkovitosti je odvisna stopnja integritete, s tem pa tudi uspešnost preprečevanja korupcije v državi.

Analizo je Društvo Integriteta v sodelovanju z zunanjimi sodelavci izvedlo v obdobju od 1. aprila do 1. oktobra 2011, podatki pa se nanašajo na obdobje zadnjih dveh let. Po besedah predsednice Društva Integriteta Simone Habič je bilo ocenjevanje namenjeno prikazu širšega pregleda oziroma stanja na področju integritete, preprečevanja korupcije in delovanja pravne države. Habičeva je poudarila, da sta za integriteto ključnega pomena politična volja in politična zaveza, ki pa ju pri nas

žal še ni.

Po mnenju Bojana Dobovška s Fakultete za varnostne vede rezultati potrjujejo dejstvo, da je v državi prisotna sistemska korupcija, zato moramo vzpostaviti ustrezno politiko do preprečevanja korupcije, ki ne sme predstavljati zgolj povečevanja represivne funkcije, ampak se mora osredotočiti tudi na nadzor, utrditev civilne družbe in transparentnosti.

Predsednik Računskega sodišča Igor Šoltes pravi, da raziskava predstavlja sistemsko delo, ki ne pušča dvomov. S preventivo začetni zelo zgodaj, že v vrtcu, in vzgojiti kader, ki bo izboljšal stanje v državi. Izpostavil je nespoštovanje oblasti do nadzornih institucij, s čimer se pod vprašaj postavlja njihovo delo, zaupanje ljudi v institucije in državo pa je z vsako tovrstno diskreditacijo manjše.

»Na komisiji želimo in upamo, da ta dokument ne bo izzvenel v prazno,« je ob tej

priložnosti povedal predsednik Komisije za preprečevanje korupcije Goran Klemenčič. Nanjo je Slovenija v primerjavi z drugimi evropskimi državami po njegovem mnenju čakala bistveno predolgo. Z raziskavo smo dobili, tokrat prvič s strani civilne družbe, celovito oceno (ne) delovanja nacionalnega sistema integritete in ogledalo zakonodajnega okvira ter prakse institucij države. »Ugotovitve, tako kot tudi opozarjanja in dejavnost Komisije za preprečevanje korupcije, ki potrjujejo nujnost sistemskih sprememb pri odpravljanju korupcijskih tveganj in krepitve integritete delovanja institucij države, ne smejo biti preslišane. Cena, ki jo za to plačuje država kot celota in večina njenih prebivalcev, je (pre)visoka.«

Klemenčič je med drugim opozoril tudi na to, da bi raziskava verjetno pokazala še bolj zaskrbljujočo sliko, če bi zajela tudi področji lokalne samouprave in upravljanja podjetij v večinski državni lasti, kjer se po ugotovitvah komisije prav tako pojavljajo pomembna sistemska tveganja za korupcijo.

Rezultate raziskave NIS si lahko ogledate [tukaj](http://nis.integriteta.si/) (http://nis.integriteta.si/).

Vir: Društvo Integriteta

NAPOVEDNIK

- 1. 27. februar – 2. marec 2012, Kijev, Ukrajina – obisk Ukrajine v okviru ocenjevanja implementacije Konvencije ZN proti korupciji. V ocenjevalni skupini sodeluje tudi predstavnica Komisije za preprečevanje korupcije
- 2. 1. marec 2012, Hrastnik – otvoritev razstave risb osnovnošolskega ustvarjalnega natečaja Komisije za preprečevanje korupcije v knjižnici Antona Sovreta s pričetkom ob 16:30
- 3. 20. – 23. marec 2012, Strasbourg – potekalo bo 54. plenarno zasedanje Skupine držav proti korupciji (GRECO). Zasedanja se bo udeležila predstavnica Komisije za preprečevanje korupcije
- 4. 26. – 28. marec 2012, Ljubljana – potekala bo prva od treh mednarodnih delavnic v okviru projekta Evropsko protikorupcijsko usposabljanje – EACT »Using technology and Big Data for preventing corruption and enhancing open governance«. Organizirala jo bosta Komisija za preprečevanje korupcije in Nacionalni preiskovalni urad

KOMISIJA V ŠTEVILKAH

Transparentnost delovanja ima za posledico odgovornost delovanja vsakega organa. Del transparentnosti je pregled dela skozi številke. Ker je transparentnost eno izmed vodil Komisije za preprečevanje korupcije in standard, ki ga zagovarjamo kot univerzalno načelo javnega sektorja, v KPK Vestniku objavljamo mesečno osvežene podatke o naših aktivnostih.

Spodnji podatki predstavljajo aktivnosti komisije v letu 2012.

Prijave

Število prejetih prijav	246
Število rešenih prijav	50

Pravna mnenja, pojasnila in odgovori

Področje nasprotja interesov	16
Področje nezdružljivosti funkcij	20
Področje omejitev poslovanja	55
Področje premoženjskega stanja	160
Področje lobiranja	3
Področje načrtov integritete	33
Področje protikorupcijske klavzule	25
Skupaj izdanih pojasnil	312

Področje nezdružljivosti funkcij

Število opozoril funkcionarjem glede nezdružljivosti funkcij	0
Število odločb poklicnim funkcionarjem za opravljanje dodatne pridobitne dejavnosti	0

Zahteve za dostop do informacij javnega značaja

Število skupno prejetih vlog	14
Število zavrženih zahtev v celoti	0
Število ugodenih zahtev v celoti	2
Število delno ugodenih zahtev in omogočen delni dostop	11
Število zahtev, ki so še v postopku odločanja	1

Področje integritete

Število celovito pregledanih in ocenjenih načrtov integritete	6
---	---

Izvedena izobraževanja in usposabljanja za javni sektor

Število izvedenih usposabljanj	16
Udeležba na posvetih, konferencah	3

Področje protikorupcijske klavzule

Število izdanih dovoljenj za izvzetje iz dolžnosti vključitve protikorupcijske klavzule v pogodbe	0
---	---

Prekrškovni postopki zoper fizične osebe, pravne osebe in odgovorne osebe pravnih oseb (2011–2012)

Število uvedenih prekrškovnih postopkov	30
Število pravnomočno zaključenih postopkov	21

KOLENDAR OBVEZNOSTI

1. Premoženjsko stanje: vsi zavezanci, tudi tisti, ki so že poročali, morajo zaradi prehoda na elektronski sistem obdelave, komisiji sporočiti premoženjsko stanje do **31. januarja 2012** na elektronskem obrazcu (na www.kpk-rs.si).
1. Osebe, odgovorne za javna naročila, morajo komisiji sporočiti podatke o svojem premoženjskem stanju enkrat letno, in sicer do **31. januarja** tekočega leta za preteklo koledarsko leto, če so v preteklem koledarskem letu sodelovale v postopku javnega naročanja. Enak rok za poročanje komisiji zavezuje tudi uradnike Državne revizijske komisije.
1. Lobiranje: lobist, ki je vpisan v register lobistov v RS, mora komisiji pisno poročati o svojem delu do **31. januarja** tekočega leta za preteklo leto.
1. Akcijski načrt: vsako leto do **konca februarja** morajo zavezanci poročati o dejavnostih za uresničitev ukrepov iz akcijskega načrta v preteklem letu.
1. Seznam daril: državni in drugi organi ter organizacije, ki so dolžne voditi sezname daril funkcionarjem, morajo kopije teh seznamov za preteklo leto posredovati komisiji do **31. marca** tekočega leta.
1. Načrt integritete: zavezanci za izdelavo načrta integritete morajo izdelati, sprejeti in oddati načrte integritete do **5. junija 2012**.

Podrobnejše informacije o rokih in obveznostih zavezancev po ZIntPK so dostopne na spletni strani Komisije za preprečevanje korupcije.

KPK Vestnik Komisije za preprečevanje korupcije je licenciran pod licenco Creative Commons priznanje avtorstva 2.5 Slovenija.

Ustvarjen je na podlagi dela, dostopnega na www.kpk-rs.si. Dodatna dovoljenja, ki jih ne obsega ta licenca, so dostopna na anti.korupcija@kpk-rs.si.